

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT :
Parohiile : 200 Lei
Particularii : 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

PARTEA OFICIALĂ

No. 2696/1937.

Primiri la Sf. Teologie.

Primirile la Sf. Teologie în acest an se vor face în ziua de 23 August crt.

Cererile se vor înainta Ordinariatului până la 20 August crt., anexând următoarele acte :

1. Extras de botez (dela Oficiul parohial).
2. Diploma de bacalaureat.
3. Certificat de moralitate dela preotul propriu, care certificat va cuprinde și informațiuni despre familia părinților aspirantului.
4. Certificat de moralitate din partea catehetului, care i-a predat aspirantului religia în ultima clasă de liceu.

CertIFICATELE de sub No. 3 și 4 se vor trimite direct Ordinariatului, sau se vor da aspirantului în plic închis și sigilat.

Vor putea fi primiți numai tineri români uniți, absolvenți de liceu și cu bacalaureat.

Taxa de întreținere în Seminar va fi 4000 Lei și se va plăti în două rate : 2000 Lei la începutul anului școlar și 2000 Lei la 1 Februarie.

Toți aspiranții în ziua de 23 August crt. la orele 8 dimineața se vor prezenta la Seminarul teologic din Oradea, unde vor fi vizitați din partea medicului

Frații preoți, cele de mai sus le vor publica tinerilor cu chemare la Preoție și cu pregătirea cerută, din parohiile lor, îndemnându-i să se dedice slujbei Domnului.

Oradea, 22 Iulie 1937.

No. 2695/1937.

†

NECROLOG.

Cu durere aducem la cunoștința Ven. Cler diecezan, că clericul Nostru absolvent Nicolae Maghiar în ziua de 3 Iulie crt. a repaosat în Domnul.

Frațiile Voastre vă veți ruga pentru odihna sufletului lui.

Oradea, 23 Iulie 1937.

Liceul român unit de fete din Beiuș

Aviz școlar.

Lucrările de început de an se vor face după cum urmează :

In 6 Sept. examene de corigență. Taxa 100 lei de materie.

In 9 Sept. examenul de admitere în cl. V. Taxa 150 lei.

In 9 Sept. examenul de admitere (L. română și matem.) în cl. I, precedat de vizită medicală. Taxa 80 lei.

Cererile de înscriere la aceste examene timbrate legal, se vor înainta până în 31 August.

Inscrierea definitivă a elevelor se va face în zilele de 10, 11, 13 Septembrie, pe baza unei cereri timbrate.

Elevele cari cer pentru întâia oară înscrierea la școala noastră vor anexa la cerere următoarele acte : 1. Extras de naștere. 2. Act de botez. 3. Certificat de cetățenie. 4. Buletin de revaccinare. 5. Certificat școlar. Elevele cari nu vor prezenta actele acestea, cerute de regulament, vor fi respinse.

Taxele școlare : 2060 lei. La înscriere se plătește 1060 lei, 500 lei la Crăciun, 500 la Paști. Elevele repetente vor plăti încă o taxă de 500 lei la înscriere. De taxa de 500 lei nu poate fi scutită nicio elevă.

Eventuale restanțe din anul precedent, se plătesc înainte de înscriere. Fără achitarea integrală a restanțelor, înscrierea nu se face.

Elevele vor purta obligator uniforma în școală și afară de școală : șorț negru cu guleraș alb și bluză albă cu fustă albastru închis. Obligator încă : costum pentru gimnastică, costum pentru străjerie, halat alb pentru gospodărie și un șorț alb pentru lucru de mână. Toate acestea se vor confecționa după modelul dat de cancelaria școlii.

Paltoanele și pardesiurile pot fi numai de culoare albastru închis, tot așa și basca.

Pe lângă liceu funcționează Internatul Pavelian gr. cat. pentru fete, unde se primesc eleve de toate confesiunile. Internatul este condus de surori călugărițe din ordinul francez Assumptionist-Oblat. Pentru elevele ortodoxe ale școlii încă funcționează un internat al Societății ortodoxă-națională a femeilor. Pen-

tru informațiuni mai detaliate, părinții să se adreseze deadreptul Direcțiunii internatului respectiv.

Părinții nu-și pot plasa copilele în oraș ca eleve externe, fără aprobarea Direcțiunii.

În cl. I a Liceului pot fi înscrise numai elevele cari la 1 Sept. au 10 ani împliniți și nu au mai mult de 13 ani. Direcțiunea poate da dispensă de maximum o jumătate de an.

Clasa VIII funcționează cu secția literară.

Cursurile se încep la 15 Septembrie 1937.

În fiecare clasă sunt încă locuri libere. Cererile de înscriere se vor înainta cât de curând. Elevele gr. cat. cu media 9 sau mai mare, fără note mai mici ca 7, vor fi primite gratuit în Internatul Pavelian de fete.

Direcțiunea.

Liceul român unit »Samuil Vulcan« Beiuș.

No. 865/1937.

AVIZ.

I. Cererile de înscriere la liceul nostru se vor înainta Direcțiunii până la data de 31 August 1937, însoțite de următoarele acte:

- a) Certificatul școlar,
- b) Extrasul de naștere,
- c) Actul de botez,
- d) Actul de revaccinare,
- e) Actul de cetățenie,
- f) Fișa pedagogică; atât elevii clasei I-a cât și elevii ce vin de la altă școală să se încrie la școala noastră.

II. Examenul de admitere în clasa I-a se va ține în ziua de 9 Sept. a. Examenul va consta din:

- a) două probe scrise, una la limba română, și una la aritmetică.
 - b) o probă orală de citire și gramatică.
- Toate aceste probe vor fi de forța cl. IV primare. Taxa de examen este 80 lei.

III. Examenul de corigență încep în ziua de 1. Sept. a. c. Taxa examenului de corigență este 100 lei de materie, conform Ord. On. Minister No. 123410/1937.

IV. Examenul particular și de diferență încep în ziua de 1. Sept. ora 8 dimineața.

V. Examenul de admitere în cl. V-a se va ține în ziua de 5 Septembrie ora 8 dimineața. Taxa de examen este de 150 Lei.

VI. Taxele școlare sunt următoarele:

- a) pentru cursul inferior 1800 Lei.
 - b) pentru cursul superior 1900 Lei.
- La înscriere se vor plăti 800 Lei; restul în două rate, la Crăciun și la Paști. Elevii repetenți vor plăti la înscriere încă 500 Lei taxa de repetență, conform Ord. On. Minister 123410/1937.

VII. Clasele VII și VIII vor funcționa cu două secțiuni: literară și științifică.

VIII. Toți elevii sunt obligați a purta uniforma liceului și numărul de ordine.

Beiuș 22 Iulie 1937.

Direcțiunea.

Institutul de fete »Sf. Ursula« din Oradea.

AVIZ.

La liceul rom. cat. de fete »Sf. Ursula« din Oradea, cu drept de publicitate și limba de predare română, se va ține examenul de admitere în clasa V-a între 7—12 Septembrie a. c. Cererile de înscriere însoțite de actele necesare se vor înainta Direcțiunii Școlii cel mai târziu până în 5 Septembrie c. Se primesc eleve de orice religie și naționalitate.

Tot în acest institut se deschid din Septembrie c. cursuri complementare-particulare pentru: Limbi moderne, stenografie, scris la mașină, lucru de mână, croiu, cusut, pictură, corespondență comercială și contabilitate. Elevele se vor deprinde în ale gospodăriei și economiei (fiert, grădinărie, etc.) făcând practică la ferma model a școlii.

Pentru școala de copii mici (grădiniță) sistem Montessori cu limba de predare română, înscrierile se fac până în 10 Septembrie c. Se primesc copii de orice religie și naționalitate.

Direcțiunea.

No. 2436/1937.

Examenul prosinodale.

Spre orientarea celor interesați comunicăm, că examenul prescris de § ul 22 din Decretul XVI. al Sinodului din 1926 și obligatorii pentru toți preoții, cari au absolvit Teologia după 1926, se vor ține în Seminarul teologic din Oradea în zilele de 30 și 31 August crt. Candidații se vor prezenta în 30 August la orele 8 dimineața, iară în 31 August seara vor începe exercițiile spirituale cu ceilalți preoți repartizați în seria a II a.

Toți cei obligați la aceste examene, până în 20 August crt. vor anunța Ordinariatului, că la care studiu se vor prezenta.

Oradea, 26 Iunie 1937.

No. 41/1937.

Concurs la postul de cantor din Periceiu.

Pentru complenirea postului de cantor din Periceiu (jud. Sălaj) se publică concurs pe data de 22 August a. c.

Beneficiul cantoral:

1. Sesiune cantorală de 8 jugh.
2. Veniturile stolare îndatinate.
3. Locuință în natură.

Cantorul este obligat a suporta impozitele după sesiunea cantorală.

Concurenții se vor prezenta la sf. liturgie în una din Duminecile sau sârb. până la 22 Aug. 1947.

Periceiu, la 10 Iulie 1937.

Școala normală română unită Oradea.

AVIZ

pentru părinții cari doresc să-și înscrie băieții în clasa I normală la această școală.

1. În clasa I normală se primesc absolvenții a a patru clase primare. Toți elevii sunt obligați să stea în Internatul școlii.

Cererile de primire se vor înainta Direcțiunii până la data de 31 August. La cererea legal timbrată se vor anexa: a) extras de naștere, b) extras de botez, c) certificat școlar, d) certificat comunal prin care să se dovedească că elevul este fiu de cetățean român, e) buletin de revaccinare, și f) Certificat comunal în care să se arate numărul copiilor și starea de avere a părinților. La acte se va anexa și o cerere adresată Rectoratului Seminarului, în care se va cere primirea în Seminarul Român Unit din Oradea, Internatul școlii.

2. Taxa școlară pentru toate clasele este de 800 Lei, care se va putea plăti și în două rate: la înscriere și după vacanța Crăciunului.

Taxa întregă în internat este 6000 Lei. Elevii reușiți la examenul de admitere cu cel puțin media 8, vor primi unele reduceri, potrivit stării de avere a părinților.

3. Aspiranții vor da un examen de admitere, care va consta din *probe scrise*: la I. Română și Matematici și *orale*: la I. Română, Matematici, Istoria și Geografia Țării, după programa de învățământ a clasei a IV-a primare.

Data examenului se va comunica la timp.

Oradea, 21 Iulie 1937.

Direcțiunea.

No. 2454/1937.

Preot scos din Cler

Preotul Ioan Iepure, profesor la gimnaziul industrial din Aiud, pentru călcarea gravă a sfintelor canoane, este scos din Clerul diecezan și oprit dela exercitarea Ordului sacru.

Oradea, 28 Iunie 1937.

No. 36/1937.

Concurs la postul de cantor din Mărghita.

Pentru complenirea postului de cantor al parohiei Mărghita pe data de 15 August 1937 pe lângă următoarele:

Retribuțiuni:

1. 8 jug. cat. pământ (6 arător, 2 fânaș),
2. ștolele îndătinat,
3. nedispunând parohia încă de casă cantorală; cantorul va primi din cassa bisericeii bani de chirie pentru locuință potrivită.

Cantorul va avea a suporta toate impozitele pămintelor cantorale și va avea dătorința de a instrui elevii și elevele dela școala primară în cântările bisericești.

Petiționarii se vor prezenta într'o Duminică aducându-și extrasul de botez, diploma de cantor, certificat de moralitate dela preotul, unde-și are domiciliul, cel mai târziu până în 15 August, după care apoi va urma alegerea.

Mărghita, la 6 Iulie 1937.

Cardinalul Pacelli la Lisieux și Paris

Zilele de 9—13 Iulie 1937 rămân memorabile nu numai în analele catolicismului francez, ci și european. În aceste zile Eminența Sa cardinalul Pacelli îndeplinește mandatul Preafericitului Părinte Papa Pius XI de a consacra basilica S. Tereza din Lisieux și de a săvârși o liturghie la altarul pontifical din Notre-Dame de Paris.

Încă de Vineri 9 Iulie, cardinalul e primit la gara de Lyon a capitalei franceze de d. Yvon Delbos, ministru de externe, precum și de Emin. Lor cardinalii Verdier și Baudrillart, înconjurați de o mulțime de notabilități franceze. Gara decorată cu drapele papale și franceze. Garda republicană în finută de gală dă onorurile, iar mulțimea entuziastă aclamă.

În după amiaza acestei zile, Emin. Sa vizitează marea casă de editură „La bonne presse” (5, rue Bayard) a părinților asumpționiști, unde se tipărește răspânditul cotidian catolic „La Croix”, apoi pavilionul Vaticanului dela expoziția internațională din orașul-lumină. Aceste atingeri cu populația parisiandă sunt de ajuns pentru a dobândi simpatia tuturor. Prețutindeni e aclamat și salutat respectuos. Primind în aceeași zi pe reprezentanții presei franceze, el poate

să declare că e profund mișcat de „aleasa curtenie” ce-i arată prețutindeni populația și autoritățile franceze.

Sâmbătă celebrează liturghia la basilica Sfintei Inimi de pe Montmartre (Paris), vizitează opera pontificală a Sfintei Pruncii, apoi pleacă la Lisieux pentru a împlini „înalta și mângâietoarea chemare” ce i-a încredințat S. Părinte. Această chemare e de: „a aduce un deosebit prinos de evlavie Sfintei Tereza a pruncului Isus, care l-a ajutat pe Papă în chip așa de vădit în boala sa din urmă”, a prezida congresul euharistic național convocat la Lisieux și a consacra basilica cea nouă în cinstea acestei Sfinte, pe care Papa Pius XI o numește „steaua pontificatului” său.

Când reuniunile de studii și rugăciuni sunt în toiul lor, iată că sosesc în orașelul nomand trupele franceze trimise să dea onorurile cuvenite reprezentantului S. Părinte: trei batalioane de infanterie, un regiment de cavalerie, un pluton de gardă. Duminică dimineața târgușorul nomand, care de obicei are 15.000 de locuitori, numără peste 250.000, sosiți nu numai din toate părțile Franței, ci ale lumii întregi.

Din imensa asistență amintim pe Eminențele Lor cardinalii: Verdier (Paris), Dougberty (Philadelphia), Liénart (Lille), Baudrillart (Paris), și Suhard (Reims), Exc. Sa Mgr. Valerio Valeri nunțiu apostolic în Paris, apoi 60 de arhiepiscopi, episcopi și prelați. Înaintea acestora și a întregii mulțimi de credincioși, Emin. Sa rostește un memorabil discurs, vorbind de biserică în sens material, construcție din piatră și fier — prilej minunat de a face elogiul splindidelor catedrale franceze — apoi în sens spiritual, adunarea credincioșilor, pentru a vorbi de congresele euharistice, de triumfurile euharisticului Isus, apoi de S. Tereza din Lisieux în care Dumnezeu s'a vădit prin extraordinare daruri de înțelepciune, de credință, de devotament pentru Biserică.

Se celebrează o liturghie fără cântări. La amiază, dintr'odată, se face liniște mare. E clipa când se aude limpede, sonoră, puternică vocea S. Părinte dela Roma, chemând mulțimile la mulțumire și rugăciune și sfârșind cu sfintele cuvinte de mișcătoare binecuvântare papală.

Urmează o triumfală procesiune, la care participă 50.000 de oameni. A doua zi, pelerinaje la Maica Domnului din Montligeon, scăparea celor necăjiți și la cea din Chartres, una din cele mai frumoase biserici din lume. În seara de 12 Iulie, Emin. Sa e oaspele cardinalului Verdier, în reședința căruia, extrem de modestă nu numai pentru prilejul acesta, ci și altfel, primește omagiile clerului și ale notabilităților catolice ale literelor, presei și operelor franceze.

Marți, în 13 Iulie, cardinalul-legat oficiază liturghia arhierască la catedrala Notre-Dame de Paris, înaintea a 10.000 de oameni. Înaintea de liturghie, din înălțimea celebrului amvon ilustrat nu numai de somități ale oratoriei sacre (Bossuet, Fénelon, Bourdaloue, Lacordaire etc.), ci și de Sfinți ca: Francisc de Sales, Vincent de Paul etc. cardinalul Pacelli vorbește despre misiunea istorică a Franței care dă lumii marea lecție a Sfinților și încheie prin o mișcătoare rugăciune către Maica Prea Curată. Cuvântarea această, bogată în idei, nu uită să atragă luarea aminte a lumii culte asupra primejdiilor în care ne aflăm astăzi, când „o parte a omenirii e în domeniul religios fără patrie și fără cămin”.

Imensul public asistent în catedrala Parisului nu s'a putut reține să nu l aplaude cu căldură. De asemenea el e ovaționat fără întrerupere la eșire, pe străzi, dar mai ales la palatul primăriei și la acela al Ministerului Afacerilor Straine (Quai d'Orsay), unde oficialitatea franceză îi organizează recepții fastuoase, a căror însemnătate nu poate să scape capetelor gânditoare. D-l Failliot, președintele consiliului municipal al Parisului, în alese cuvinte arată recunoștința acestui municipiu pentru calificația acordată de Emin. Sa de „centru de viață și iradiație

Nu fără temeieri, S. Sa Pius XI, într'o memorabilă audiență, v'a numit „marii moșieri ai cuvântului”. Nici odată, un așa de înalt titlu de nobleță nu s'a dat tagmei ziaristilor. Și S. Părinte nu vă putea face un tâlc mai strălucit decât amintindu-Vă cuvântul faimosului Alessandro Manzoni: „Cuvântul e stăpânul lumii. Nu trebuie nici când trădat adevărul și nici când nu trebuie spus un cuvânt care să poată fi o încurajare la greșală ori la rău”.

(Emin. Sa Card. Pacelli către ziaristii francezi. La Croix, 11 și 12. 7. 1937).

spirituală”. El aduce în același timp omagii Papei Pius XI, pentru „marea forță morală” ce o păstrează așa de „sus asupra națiunilor înarmate” și arată „încredere pentru păstrarea păcii între oameni”.

D-l Villey, prefectul Senei, reprezentantul guvernului, omagiază personal pe cardinalul-legat, atât de familiarizat cu țara, pe care o vizitează, prin studiu și gândire.

Răspunzând cardinalul vorbește de idealul creștin de dreptate, de dragoste, de pace, căruia orașul ocrotit de SS. Geneveva și Denys nu poate să-i devină infidel. Cu toate vicisitudinile istorice, el se meșine pe planul dintâiu al acestui ideal. „Fluctuat nec mergitur”, potrivit lozincei ce și-a ales.

În după amiaza aceleiași zile are loc recepția dela Ministerul de Externe, unde afară de ministrul de resort îl primesc dd. Camille Chautemps, Sarraut, vicomte de Fontenay, Marin, Pernot și alte personalități din înalta lume politică, diplomatică, literară, științifică. La orele 19³⁵ în aceeași zi, cu trenul expres de Roma, Emin. Sa părăsește capitala franceză. La plecare îi fac onoruri convenite unui suveran batalionul gardei republicane în mare ținută. — Și să nu lacrimizeze de bucurie bunii credincioși catolici cari văd, cum Dumnezeu în milostivirea și înțelepciunea Lui face, ca fiii celor ce în 1904 au votat legea separației bisericilor de Stat vin să proclame astăzi superioritatea spiritului asupra materiei, înțâietatea Bisericii asupra „națiunilor armate” și să se închine cu smerenie în fața propovăduitorului păcii din Vatican? Dea Domnul ca fiii și nepoții să fie mai buni ca părinții!

P. Ioan Georgescu

Aduc pe această cale mulțumiri, Revr. Vicar și tuturor fraților preoți din districtul Șimleului, pentru gestul nobil prin subscrierea sumei cu care m'am ajutat în cazul meu de boală în spital.

Oradea, 15 Iulie 1937. Frate în Hristos

Alex. Safirescu
Preot, Plopiș, Sălaj.

Excelența Sa Nunțiul Apostolic la Beiuș

Istoricul orașel dela poalele de Vest ale Munților Apuseni ai Transilvaniei, așa de mândru de trecutul mai mult decât centenar al liceului său, e încă sub farmecul visitei nunțiului apostolic din România, Exc. Sa Mgr. Andrea Cassulo. Exc. Sa vine însoțit de EE. LL. Valeriu Tr. Frențiu, episcop român unit de Oradea și Ștefan Fiedler, episcop catolic de rit latin de Satu-Mare, precum și de o impunătoare suită de preoți.

Bunătațea, distincția și elocința doctrinală și practică a reprezentantului S. Părinte lasă pretutindeni o impresie adâncă și binefăcătoare. Cu toată oboseala și lipsa de timp, Exc. Sa își sporește atențiunile sale binevoitoare.

Beiușul îi rezervă cinci recepții diferite cu numeroase discursuri latinești, italienești, românești și franțuzești. Fiecare recepție culminează în mult do rita binecuvântare papală.

La Biserica română unită. = Când automobilul ce aduce pe Exc. Sa nunțiul cu distinsa sa suită sosește în piața cea mare ce împrejmue biserica parohială română unită din acest orașel, credincioșii, sporiți cu un considerabil număr de ortodocși și chiar protestanți, încadrau clerul îmbrăcat în odăjdii ca de sărbătoare.

Fanfara, corul, rândurile dese ale liceenilor, ba chiar elevele unite ale Școalei normale de fete din localitate așteaptă frumos alineate pentru a face o cât mai bună primire a reprezentantului S. Părinte.

Intr'o scurtă, dar călduroasă cuvântare pâr. protopop Dr. V. Hetco arată în românește, la intrarea în biserică, simțimintele întregii sale parohii pentru distinsul oaspete. Exc. Sa Mgr. Cassulo răspunde italienește printr'un nobil discurs, plin de simpatie pentru națiunea română. El vorbește înaintea vechiului iconostas istoric al bisericii parohiale și toți cei de față duc, ca un rar și ales dar, binecuvântarea papală dată prin mâini autorizate.

La Liceul „Mihail Pavel“ de fete. = Directoarea acestei școli, d-na Elisa Dr. Pavel născ. Ștefanica, înconjurată de corpul didactic, de călugărițele asumpționiste, conducătoarele internatului de fete de pe lângă liceu, și toate elevele așteaptă pe Exc. Sa nunțiul apostolic. Exc. Sa e primit în accentele triumfale ale unui imn special de cel mai grațios efect.

Doamna Pavel exprimă bucuria sa pentru sosirea reprezentantului Papei și arată frumosul rol național și creștin al acestei școli de fete, așa de generos patronată de episcopii uniți dela Oradea. Două eleve, îmbrăcate în pitorescul costum românesc, înfățișează în numele congregației mariane, a cruciatelor, omagiile lor de umilă venerație și filială dragoste pentru S. Părinte și trimisul Său.

Exc. Sa răspunde recomandând în chip deosebit elevelor să fie cucernice și ascultătoare, harnice și disciplinate.

Nunțiul și suita Sa vizitează apoi expoziția etnografică aranjată cu acest prilej. În deosebi îl impresionează un vechiu și caracteristic cojoc românesc, pe care vrea să-l cumpere. Direcțiunea școlii are buna inspirație de a i l dărui. Mai cere modele de costume naționale românești din Bihor, pe care vrea să le introducă drept uniforme de sărbătoare pentru un orfelinat ce Exc. Sa vrea să înființeze.

Iată în ce cuvinte mulțumește d-nei Dr. Pavel pentru darul primit:

Mult Stimată Doamnă Directoare,

Am primit prețiosul dar ce ați binevoit a-mi trimite drept amintire pentru vizita ce am făcut Liceului de fete din Beiuș. Vreau să Vă exprim recunoștința mea cea mai vie și să Vă asigur că acel dar va fi păstrat cu multă grijă între scumpele amintiri românești.

Vă binecuvânteț, Doamnă, și împreună cu D-Voastră școala pe care am avut fericirea s'o văd în condițiuni înfloritoare.

(ss) Andrea Cassulo, arhiep. de Leontopoli.

Iată o scrisoare, căreia nu-i trebuie nici un comentariu!

În timpul acestei înalte vizite, elevele adunate în curtea școlii, împodobită cu drapele papale și românești, cântă în cor: »Creștin sunt eu« și »Capul nostru e la Roma, urmașul lui Petru«.

La capela Impăratului Cristos. = Călugării asumpționiști, cari conduc internatul Pavelian de băeți, au transportat, precum se știe, una din frumoasele biserici de lemn ce formează podoaba vechilor sate românești, în curtea mănăstirii lor. I. P. S. Frențiu, care a invitat pe acești călugări în eparhia sa, binevoește a conduce pe Exc. Sa nunțiul și la această modestă capelă. Aici îl întâmpină PP. Nicolas, superiorul internatului și Evrard, maestru de novici, prezentându-i un umil, dar vibrător omagiu pentru S. Părinte și pentru România care, în nobila ei generositate, le acordă nu numai ospitalitate, ci și 4 preoți și 12 studenți-candidați de călugări. Aceștia, la rândul lor, pregătesc mai bine de 50 de vacanțiuni preoțești pentru Biserica Unită.

Dar micul noviciat asumpționist nu vrea să abuzeze de timpul și bunăvoința ilustrului său vizitator, așteptat cu dor și cu drag încă și în alte părți.

La liceul „Samuil Vulcan“ de băeți. = Momentul culminant al visitei Exc. Sale la Beiuș este primirea sa în marea curte a liceului local de băeți, unde părintele-director Dr. Nicolae Flueraș, înconjurat de corpul profesoral, de părinții asumpționiști, de numărul public și de toți elevii îl salută cu următoarea cuvântare rostită în latinește:

EXCELENȚĂ,

Intrând în acest orașel așa de smerit la vedere, așa de bine meritat pentru trecutul poporului nostru,

precum și pentru sfânta noastră Biserică, intrați într'un vechiu lăcaș al sufletului nostru românesc și creștinesc din această margine dela Apus a țării noastre.

Aceste școli centenare ale noastre se reazămă pe umerii cucernicilor vlădici cari toată viața au închinat-o slavei lui Dumnezeu și binelui nației. Timp de mai bine de o sută de ani, multe generații au ieșit de aici propovăduind în diferite părți ale țării noastre duhul evangheliei lui Cristos, unicul sprijin al sufletului și temelie nesdruncinată a societății omenești. Aici noi toți am învățat că, precum dușmanii vieții naționale sunt învinși cu puterea conștiinței naționale, tot asemenea și vrăjmașii duhovnicești vieții creștine sunt înfrânși cu puterea conștiinței religioase-morale creștinești, precum și prin credință neclătită, încălzită cu focul harului dumnezeesc. Aici am aflat că și noi suntem Romani prin sânge și credință.

De aceea, astăzi, când suntem așa de fericiți să avem în mijlocul nostru pe vestitul trimis al Preafericitului nostru Părinte Papa, capul văzut al celei mai mari dintre toate puterile câte au ființat vreodată, adică al Bisericii Romane, noi membrii colegiului profesorilor și elevii acestui așezământ ce poartă numele evlaviosului său ctitor, episcopul de fericită pomenire Samuil Vulcan și stă sub tnalta ocrotire a Exc. Sale I. P. S. nostru episcop eparhiot Valeriu Traian Frențu, venim să rugăm milosivirea Excelenței Voastre să îngăduiți a ne arăta feasca noastră dragoste către Preafericitul nostru Părinte și către Excelența Voastră cu acest fericit și sărbătorească prilej, când, din mila Celui Atotputernic, smerita, vechea și creștinească noastră școală s'a învrednicit să aibă un asemenea vizitator.

Suntem, fără îndoială, nespuse de fericiți că ne putem arăta trimisului Preafericitului Părinte din Roma, maica noastră, căreia îi datorăm sângele nostru latin și credința romană a părinților noștri. Aceasta nu ne împiedecă de loc pe noi, slujitori credincioși, luptând pentru aceeași credință în aceste părți marginase ale țării noastre, să venim și arătând smerita noastră supunere și închinare, cerând dela Atotputernicul Dumnezeu viață îndelungată și îmbielșugată în haruri cerești pentru mântuirea sufletelor și înflorirea sfintei lui Dumnezeu biserici. cu un glas să zicem: Doamne, mântuește pe bărbatul care astăzi vine la noi în numele Tău! Prea milostive Stăpâne, la mulți ani!

Corul liceului execută două bucăți ocazionale, din care una: »Tu es Petrus« e anume compusă pentru acest prilej de profesorul de muzică.

Vădit mișcat, Exc. Sa nunțiul arată într'o măiastră cuvântare că Biserica Romei e adevărata maică a științelor și artelor; ea a înființat, a organizat și desvoltat întreg învățământul, începând dela cel primar

și secundar, până la cel superior, universitar. Aceste luminoase expuneri au fost însoțite și de autorizate sfaturi practice către tineret, ca să fie deplin înarmat cu evlavie, disciplină și învățătură pentru vieajă spre slava Bisericii și a țării lor*).

La biserica parohială de rit latin = e partea finală a acestei visite neuitate. Aici îl salută păr. Dr. Hauler cu o altă cuvântare latinească. Răspunzând Exc. Sa nunțiul, cuvintele sale sunt tălmăcite pe înțelesul credincioșilor de însuși episcopul eparhiot Ex. Sa Mgr. Ștefan Fiedler. Cuvinte de pace, de dragoste, de mângâiere.

Orășelul nostru și toți locuitorii săi vor păstra multă vreme în tainița cea mai scumpă a sufletului lor amintirea acestei vizite așa de alese.

Facă Domnul ca liniștea, fericirea, bucuria noastră să fie cu timpul hărăzită tuturor contrafajilor noștri.

P. Ireneu Merloz.

*) Avem plăcerea de a anunța că impresia favorabilă dobândită de Exc. Sa nunțiul apostolic la fața locului despre școlile noastre din Beiuș e mai nou verificată și de recentul examen de bacalaureat dela Oradea. Elevele liceului „Mihail Pavel“ de fete au reușit toate, deci sută la sută, cum nu se poate mai bine, iar elevii liceului S. Vulcan de băieți peste 70%, reord pe țară între școlile similare. „Nu te teme turmă mică!“ . . .

I. M.

Un act de pietate

Credincioși promisiunii făcute iarna trecută, cu ocaziunea desvelirii solemne a statuiei dela Satu-Mare a celui ce a fost Vasile Lucaciu, pornim cu ajutorul lui Dumnezeu și sub ocrotirea Maicii Domnului dela Șișești, la împlinirea gândului de a înzestra sanctuarul național de acolo cu un pavagiu corespunzător și cu un iconostas vrednic de pomenirea celui ce odihnește în cripta acestuia.

În scopul acesta am hotărît să deschidem în cuprinsul întregii Noastre Eparhii — al cărei fiu și preot a fost marele ctitor dela Șișești — o colectă publică, menită a crea primul fond pentru terminarea operei rămase dela păr. Vasile, drept simbol grăitor peste veacuri al gândurilor creștinești și românești, cari i-au animat întreaga ființă. Cu această colectă a Eparhiei Noastre vom cerca să solidarizăm și celelalte Eparhii ale Provinciei noastre bisericesti, pentru ca acest aport al tuturor să poată însemna, odată mai mult, solidarizarea întregii noastre biserici cu străduințele, pentru o mai bună viață românească pentru întreaga nația sa, a unuia dintre cei mai vrednici reprezentanți ai Clerului ei.

Ca termen al acestei colecte am ales pentru Eparhia Noastră ziua de 15 August c., sărbătorească Adormirii Maicii Domnului, hramul sanctuarului — al cărei sprijin puternic îl cerem cu toată smerenia — va ajuta desigur ca străduințele depuse în acest scop de

Ven. Cler eparhial să dea rezultatele cele mai bune posibile. Ca și altădată, permitem deci, ca această colectă să se poată face pe toate căile (AGRU, reuniunile, în bani, cereale, valorificate apoi, etc.) și în cursul întregii săptămâni ce urmează, încheindu-se în Dumineca dela 22 August, când se va publica rezultatul, care se va comunica apoi — în modul obișnuit (cu conspect în dublu exemplar, din care unul vidimat de protopop se va restitui) *până la 15 Septembrie c.* Oficiului protopopesic respectiv, căruia i-se va preda și suma colectată. Acesta va totaliza colecta pe district, trimițând suma — cu indicarea destinației — direct Administrației Noastre capitulare, iar tabloul referitor, împreună cu al doilea exemplar al raportului parohial, pe adresa acestui Ordinariat.

Pentru toate Oficiile protopopești termenul *este 30 Septembrie c.*

Bunul Dumnezeu și Maica lui sfântă ajute, ca în adevăr nime să nu lipsească dela această nouă mărturisire, prin fapte, a credinței și ca toți să contribuie, după puteri, pentru un scop atât de frumos.

Va fi primul răspuns — pe care-l așteptăm cât mai demn — pentru aceia cari cred, că ne pot suprima prin așezarea la Sighet a unei Episcopii ortodoxe, cu abia 40 mii suflete, menită evident, să le înmulțească — pe căile binecunoscute — în detrimentul patrimoniului sufletesc al scumpei Noastre Eparhii.

Baia-Mare, din ședința consistorială ținută la 22 Iulie 1937.

Indemnăm și noi pe cetitori să răspundă, după cuviință, la acest frumos apel. „Vest“.

Alte periodice românești

de I. GEORGESCU

Păstorul sufletesc (1906—1931).

Fiindcă după »Anvonul« și cele trei reviste ale lui N. F. Negruțiu (Predicatorul Săteanului Român, Cărțile Săteanului Român și Preotul Român) nu mai apare nici o revistă omiletico-pastorală, se simte neapărat nevoia unei asemenea reviste. Acestei nevoi caută să-i răspundă »Păstorul Sufletesc«, întemeiat de trei preoți ai eparhiei Gherlei, cu binecuvântarea celui în drept. Ei sunt: Ion Budișan, Alimpiu Coste și Avram Dragoș și-l tipăresc întâiu la Șimleul-Silvaniei, pe urmă, în 1916, la Făgăraș. Cei trei redactori își dau seama că »miasmele veninoase ale timpului« »tind a distruge tot ce e sfânt și conducător la Dumnezeu«. De aceea se gândesc să predice cuvântul stăruitor, »la timp și fără timp«. Pe lângă predici, ei se străduiesc să dea și altă »materie instructivă«.

Acest periodic aduce, înainte de toate, predici pe toate duminicile și sărbătorile anului bisericesc, apoi la diferite alte prilejuri: cununii, înmormântări, sfințiri de biserici, de clopote ș. a. Sunt și câteva tratate. În a. I (1906): liturgica; sfaturi în scaunul mărturisirii oratoria sacră; în a. II (1907): Preotul legii nouă; celebrarea S. liturghii; să ne perfecționăm; în a. III (1908): clerul e întărirea sau decăderea unei națiuni; matricolele bisericești; a. IV (1909) aduce o serie de biografii ilustrate ale figurilor marcante de clerici ai Bisericii române unite; a. V (1910) și VI (1911) începe să discute și chestii vitale ca exercițiile spirituale pentru cler și să aducă cronici din ce în ce mai bogate și interesante. În timpul războiului, revista își suspendă apariția.

După războiu, canonicii E. Bran și N. Brînzeu o fac să reapară la Lugoj. În forma ei reorganizată revista urmărește: educația profesională a clerului prin popularizarea științelor teologice și aplicarea lor la nevoile practice, prin reportaj asupra evenimentelor din

biserica națională și cea universală. Pe lângă editorial, de obicei chestii de actualitate, ea aduce studii și documente, chestii pastorale catehetice, actele S. Scaun, corespondențe, informații, bibliografie, haz și glume, diverse. Din studiile aduse în faza din urmă a existenței sale remarcăm: Românii și ierarhia sârbească; zorile unirii în Banat; unirea în parohia Ohaba—Forgaci; bune de știut despre Unire; documente despre A. Șaguna; Românii din Dobrogea; mic omagiu marelui Augustin; în fața celor rătăciți (îndrumările S. Augustin în tratamentul ereticilor și al schismaticilor); Foșie; sinodul din Efes; închiziția; juridice în vederea viitorului conciliu provincial; portul clerului; postul; celibatul; părțile și consacrarea lor la liturghie; index ortodox; biblice; S. Petru; sfinți ortodocși; căsătoria clandestină la ort.; schimbarea ritului; bolșevismul ș. a. Pentru încurajare la muncă, revista publică și teme de concurs cu premii.

Calea Vieții (1915—1918).

În 1915, al doilea an de războiu, se cere tot mai stăruitor lectură întăritoare de suflet pentru soldați. Se semnalează în »Cultura Creștină« (25. 10. 1915) primejdia literaturii eretice, apocrife. În fața acestei primejdii, revista »Cuvântul Adevărului« (Dec. 1915) publică un apel pentru strângerea unui capital necesar inițierii unei foi populare creștine. Episcopul D. Radu donează el 500 cor. Cu acest capital începe să apară *Calea Vieții* în 1916 în broșuri lunare, iar în 1917—1918 săptămânal. Ea introduce la Români săptămâna religioasă, cu calendarul săptămânii și cu explicarea pericopei evanghelice. Publică apoi scurte articole biblice, dogmatice, morale, istorice, liturgice. Dă și cunoștințe folositoare din domeniul profan, reportaj de războiu, actualități, informații, distractive. Între colaboratorii obișnuiți găsim pe: Ilie Dăianu sub

pseudonimul P. Zamfir, fiind Sf. Sa atunci în temniță pe urmă în surghiun unguesc; I. Georgescu, redactorul părții literare; O. Popa, S. Popa, episcopii I. Bălan și Valeriu Traian Frențiu, P. Leon Man, P. Augustin Pop, Lucian Pop, Zaharie Pop, N. Flueraș, Gh. Pteancu, P. Laurant, V. Bora, T. Murășan, Horla P. Petrescu, iar din străinătate vestitul filolog și filoromân I. Urban Iarnik, profesor la universitatea din Praga. — Pe lângă Calea Vieții, redactorul ei, păr. N. Brinzeu, canonic de Lugoj, scoate și alte broșuri folositoare. Astfel sunt: »Calendarul Nostru«, redactat de I. Georgescu și Traian Amos Pintern. La aceste calendare, pe lângă scriitorii de seamă ai timpului găsim pe fostul episcop de Lugoj, în prezent mitr. de Blaj, Al. Nicolăscu, pe Al. Borza, acum prof. la universitatea din Cluj, îndrumătorul operelor tineretului A. S. T. R. U., iar din străinătate pe Ex. Sa abatele mănăstirii. Strahov-Praga, Metodie Zavoral, filoromân mult apreciat. Afară de calendare, Calea Vieții, tipărește 20 numere din »Cărțile Poporului«. Iată această serie! Despre apostolii mincinoși; despre Sf. Scriptură; păcatul și pedeapsa lui; despre Sf. Liturghie; Sf. Elena; la Sângeorz; truda noastră; degetul lui Dumnezeu; visul căprarului Nicolae; povestea dela moară; vers de pe frontul rusesc; vers de pe frontul italian; vers de despărțire dela familie; cântarea celor rămași acasă; cântarea pruncilor; la mormântul so' datului; din războiu; povești cu tâlc; povești fără tâlc; măriia sa vinarsul; religia și democrația. Deosebit de aceste broșurele, Calea Vieții scoate »Domnului să ne rugăm«, o carte de rugăciuni și »Patimile Domnului«, o carte de meditații.

După modelul foi »Calea Vieții«, apare la Sibiu »Gazeta Poporului«, în timpul războiului, iar acum »Lumina Satelor«; la Blaj »Unirea Poporului«; la Caransebeș »Lumina«.

CRONICI

— **AGRU-I în Vadul Crișului.** Noua serbare Agristă s'a ținut în ziua de 21 Iunie, a II-a zi de Rusalii. La s. liturghie a predicat d-l Anton Pop prof. de religie despre dragostea cu care trebuie să fim față de bunul Dumnezeu pentru darurile nenumărate de cari ne împărtășim. După masă a fost o serbare școlară. După cuvântul de deschidere al preotului local, elevii dela grădiniță sub conducerea D.șoarei Bica recitează mai multe poezii și joacă jocuri naționale, apoi Dr. Victor German medic fine o însuflețită conferință, făcând o admirabilă comparație între artisticul iconostas dăruit de episcopii români din catedrala din Oradea și pomposul edificiu școlar ridicat de statul maghiar; unul cu scopul de a-și păstra Vădanii graiul și simțul strămoșesc, iar celălalt de a-i maghiarisa. A ieșit învingător iconostasul și a pus în slujba sa adevărată și localul școlii. A vorbit apoi d-l profesor Augustin Cosma, părinților despre datoria mare, ce-o au de a-și crește copiii în legea lui Dumnezeu. D-l

O vizită aleasă

Vineri, 13. 8. 1937, Oradea va fi cercetată de un grup de 30 de intelectuali francezi, sub conducerea R. P. Dassonville S. I. Intre acești intelectuali sunt preoți, profesori, avocați, doctori, ingineri, ziaristi etc. Prin conducătorul lor, ei s'au adresat Exc. Sale P. S. episcop Valeriu Traian Frențiu anunțând că doresc să participe la o liturghie românească și să ia contact cu catolicii români. Exc. Sa a însărcinat pe Păr. canonic I. Georgescu cu compunerea și executarea programului religios respectiv. E întâia dată, în România întregită, că ne vizitează un număr așa de însemnat de intelectuali francezi. E de datoria tuturor bunilor Români să-i primească precum se cuvine: sărbătorește.

profesor Cosma le este cunoscut Vădanilor, le-a mai vorbit și de altădată și-l ascultă cu aceeași dragoste cu care d-lui le vorbește. Elevii școlii primare conduși de harnicul învățător Ioan Lazar joacă câteva jocuri naționale. Domnul medic din loc Dr. Victor Ille mulțumește oaspeților, îndemnând pe săteni, că cele auzite să-le păstreze, ca pe o comoară prețioasă în sufletul lor.

— **Agrul la Uileacul-de-Beiuș** în ziua de 13 Iunie a. c. a ținut o frumoasă șezătoare culturală agristă la care au luat parte și preoții din comunele învecinate Pocola, Prisaca și Petrani. În biserica parohială Păr. Adrian Boșca din Petrani a ținut o frumoasă predică despre »Isus în taina sf. euharistii«. Dela biserică mulțimea însuflețită de credincioși se îndreaptă spre școala primară din loc pentru a lua parte la ședința artistică-culturală. Programul serbării a fost cât se poate de bine întocmit. Cuvântul de deschidere îl rostește Păr. E. Chira din Pocola arătând scopul și necesitățile acestei ședințe agriste. Urmează mai multe cântări și poezii drăguțe, executate de copiii școlii primare de sub conducerea harnicului dir. inv. Ardelean. În cadrul programului conferențiază Păr. G. Mureșan din Prisaca despre »Agru« arătând prin exemple vii și plastice necesitatea și scopurile Agrului. Tot la această ședință festivă din inițiativa harnicului notar Simion Sabău se constituie asociația »Temperanța« în contra alcoolismului care face atâtea ravagii în mijlocul poporului românesc, mai ales aci la granița de Vest. De remarcat: D-na Sabău, D-na Ștefănică, D-na Ardelean, D-l Ionaș brigadier silvic etc. După încheierea programului harnicul preot local I. Creșpai mulțumește tuturor din inimă pentru concursul dat la aceasta șezătoare și roagă pe credincioși ca învățăturile auzite să le aplice în practică și să lucreze de aici înainte cu un elan îndoit la înflorirea acestei asociații. Mulțimea întonează »Cuvine-se cu adevărat« și se împărtășie cu mângăeri și bucurii sufletești în inimi.

Un participant.